

Metaverse Kullanabilecek Meslek Dalları (4)

Prof. Dr. Fikri Akdeniz

Bu haftaki yazımızda metaverse kullanabilecek diğer meslek dallarını tanıtacağım.

5. Metaverse Donanım Geliştiricisi: Metaverse yalnızca kodlardan meydana gelmeyecek. Aynı zamanda sensörler, kameralar ve kulaklıklar üzerine kurulacak. Birisi çevrim içi ortamda kolunuzu sıkıgında sensörler sayesinde dokunulduğunuzu hissedeceksiniz. Kameralar, canınız sıkıinken yapay zekânın sizi rahatsız etmesini önleyecek. Kulaklıklarla sanal dünyada gerçeklik hissiyatına sahip olmak için güneşin vurduğunu ve bir yaz gününde bulunduğunuzu hissedeceksiniz. Buna ek olarak atalet ölçüm birimleri, görsel ışık kameraları, derinlik kameraları ve daha nice özellik de bu donanımlarla kullanılabilir hâle gelecek. İzleme, haritalandırma ve yer saptamaya olanak sağlayan tüm bu donanımlar, pahalı, kompleks ve fiziksel dünyayla iç içe geçmiş olan tamamıyla dijital bir dünya meydana getiriyor. Metaverse'ün donanım geliştiricileri bu donanımları birleştirecek ve gittikçe karmaşıklaşacak olan Metaverse'e uyarlayacak. Şu anda en iyi sensörler sanai faaliyetler ve otomotiv endüstrisinde kullanılmak üzere üretiliyor. Bu sektörler büyük miktarda sermayeye sahip. Bu nedenle Metaverse'ün donanımlarını her kim üretirse üretsin, sanal dünyanın yalnızca zenginlere hitap eden bir uygulama olmaması için ucuz ve güvenilir bir üretim şekli bulunması gerekecek. **Metaverse donanım geliştiricisi olabilmek için, Sanayiler için tesis bütünlüğüne, ticari elektronik ürünleri üretebilen bir fabrikaya sahip olmanız gerekiyor.**

6. Metaverse Anlatıcısı: Deneyim ekonomisi ve oyunlaştırma kavramı hızla güçlenmeye devam ederken, genişletilmiş gerçeklik (tüm sürükleyici teknolojileri bir araya getiren bir kavramdır. Gerçek ve sanal dünya ile insan-makine etkileşiminin birleşimidir. **Genişletilmiş Gerçeklik; Artırılmış Gerçeklik, Sanal Gerçeklik ve Karma Gerçeklik (MR)** gibi bugün sahip olduğumuz sürükleyici teknolojilerin tamamını kapsar). deneyiminin insanların bir şeyler öğrenip dersler çıkaracağı büyük anlatılarla dolu olmasını istemek hakkımız. Gülmek, ağlamak, öğrenmek, dijital dünyanın saçmalıklarını ve tuhaflıklarını görmek istiyoruz. Burada da devreye Metaverse anlatıcıları giriyor. **Anlatıcılar, kullanıcıların Metaverse'ü keşfetmesi için sürükleyici görevler hazırlayacak.** Görevlere ek olarak askerler için eğitim senaryoları, şirketler için anlatı şeklinde fark edilmesi zor pazarlama fırsatları, psikoloji seansları ve çok daha fazlasını üretmek kullanıcıların hizmetine sunacaklar.

- **Virtual Reality (VR):** Fully artificial environment; full immersion in a virtual environment.
- **Augmented reality (AR):** Virtual objects overlaid on the real-world environment; the real world is enhanced with digital objects.
- **Mixed reality (MR):** Virtual environment combined with the real world; interact with both the real world and a virtual environment.

Extended Reality (XR) / Metaverse: a mix of all of the above.

Metaverse Anlatıcısı olabilmek için Edebiyat mezunu olup Pazarlama eğitimi almış olmak ve bir oyun şirketinde kariyere başlayıp sonrasında teknoloji alanına yönelmiş olmak gerekiyor.

7. Dünya Tasarımcısı: Mimari yapı, donanım ve hikâye kısmı tamamlansa bile çok büyük dünyalar yaratmamız gerekecek. Bunları kodlamaktan değil, hayal etmekten bahsediyoruz. Bu rol için oyun tasarımcılarının becerilerinin çoğuna sahip olunması gerekecek. Hayal edilecek şeyler henüz bir teknoloji veya ürünle var edilmediğinden tasarımcıların ileriye düşünen ve olasılıkları değerlendiren kimseler olması gerekiyor. Ayrıca kuralları ve ahlak kurallarını da göz önünde bulundurmaları. Gerçek dünyanın tıpatıp aynısı bir dijital dünyada birilerini öldürebilir miyiz? Savaş suçu işleyebilir miyiz? Bu soruları soruyoruz ama cevaplarını bulmamıza daha çok var. **Dünya tasarımcısı olabilmek için hem düşünür hem de grafik tasarımcısı olmanız gerekiyor.**

8. Reklam Engelleme Uzmanı: Meta'nın (eski adıyla Facebook) nasıl para kazandığını biliyoruz. Aldıkları reklamlarla tabii. Metaverse de büyük olasılıkla benzer şekilde işleyecek. Eğer Instagram 'daki reklamların tam size uygun ve sinir bozucu olduğunu düşünüyorsanız, hele bir de bütün bir veri kümesiyle neler yapabileceklerini düşünün. Reklamlar kullanıcıları rahatsız edip kötü deneyimler yaşamalarına neden olabilir. Dijital ortamda yürüdüğünüzü ve o sırada gerçek hayatta aç olduğunuzu düşünün. Bilinçsizce dijital kafe ve restoranlara göz gezdiriyorsunuz. Birdenbire yemek reklamları önünüze çıkıyor. Başta kulağa güzel gelebilir ama bu, uzun vadede can sıkacak bir durum. Kullanıcılar, gerçekliğin içine yedirilmiş reklamları tespit etmek için gelişmiş reklam engelleyiciler arayacaktır. Reklam engelleme uzmanları bu sorunu çözebilir. Tarayıcılarımızda kullandıklarımıza benzer reklam engelleyici eklentiler geliştirilebilir olacaktır.

Reklam engelleme uzmanı olabilmek için temel kodlama bilgisine sahip olmanız ve Metaverse'in kaynak koduna erişim sahibi olmanız gerekiyor.

9. Metaverse Siber Güvenlik Uzmanı: Metaverse siber saldırı düzenlemek ve insanları dolandırmak için mükemmel bir yer olacaktır. Hacklenen (yetkisiz erişilen) avatarlar, NFT hırsızlığı, biyometrik ya da fizyolojik veri sızıntıları, hacklenen kulaklıklar düşünülür. Çok sayıda terslik yaşanabilecek durum var. Sanal hayattaki zarar vermelerin gerçek hayatta yıllar sürecektir davalara dönüşmesi fazlasıyla olasıdır. Bu yüzden gerçek zamanlı olarak saldırıları engelleyecek ve kanunlarla protokollerin Metaverse'in barındırdığı riskleri tanıyacak şekilde gözden geçirilmesini, değiştirilmesini ve hatta yeni yasaların çıkmasını sağlayacak siber güvenlik uzmanları gerekir. **Metaverse siber güvenlik uzmanı olabilmek için bildiğimiz siber güvenlik alanında deneyim sahibi olmanız ve/veya Hukuk mezunu olup teknoloji kanunları konusunda uzmanlığınızı olması gerekiyor.**

Bunlara ek olarak risk yönetim uzmanı, Sanal emlak uzmanı, Dijital detektif, Dijital satış uzmanı, Blockchain uzmanları ve geliştiricileri, Pazarlama yöneticisi ve danışmanı, Gama tasarımcısı, NFT Stratejisti, Yazılım mühendisi (AR platformları) gerekecektir.

Sonuç olarak, Teknolojilerin geliştirilme hızı ve şirketlerin sürükleyici gerçeklik etrafında yenilikçi fikirleri uygulamaya koymasıyla birlikte, meta verinin gerçeğe dönüşmesi an meselesi olacaktır.

KAYNAKLAR

Adrien Book (7 November,2021) 10 Metaverse Jobs That Will Exist by 2030 (İnternet Bilgisi)

[Leda Alvim](#) (28 January 2022), How the metaverse could impact the world and the future of technology (İnternet Bilgisi)